

Vlčnov a vlčnovjané

Obec Vlčnov leží dvanáct kilometrů jihovýchodně od Uherského Hradiště a pět kilometrů jihozápadně od Uherského Brodu podél Vlčnovského potoka a jeho přítoků, na 49°0'35" severní šířky a 17°34'54" východní délky. Obec je ze všech stran chráněna návršími pahorkatin a posledními výběžky Bílých Karpat. Průměrná nadmořská výška Vlčnova je 226 m n.m., nejvyšší bod katastru je Černá hora (363 m n.m.). Výměra katastru je 2 130 hektarů a leží v jihovýchodní části Hlucké pahorkatiny, která je součástí rozsáhlé Vizovické vrchoviny

Z historie Vlčnova

Pravěké osídlení Vlčnova je dodnes méně známé, zejména kvůli absenci řádných archeologických výzkumů.

5500–2000 před n. l.

Všechny neolitické nálezy zlomků pravěkých nádob nebo kamenných nástrojů, nám jednoznačně ukazují na přítomnost nejstarších, trvale usedlých zemědělců na katastru dnešní obce v průběhu celého neolitu v trati Kojiny i v lokalitě Hýblův kříž.

Z období počátku eneolitu, doby měděné, známe důležitou lokalitu, která se rozkládá na pomezí katastru obcí Vlčnova a Dolního Němčí, v místech dnešní sušičky. Z období středního eneolitu známe osídlení z trati Kojiny a nedaleko Hýblova kříže. K vlčnovským nálezům z doby měděné patří větší měděná sekera.

2000–700 před n. l.

Na území Vlčnova sídlí lid užívající bronz. Ve Vlčnově byly nalezeny unikátní bronzové předměty. Jednalo se o depot, který původně čítal patnáct kusů bronzových šperků a zbraní a část pazourkového nože. Z pozdní doby bronzové pochází také střepy z větší zásobnice nalezené v jámě z období popelnicových polí.

700 – 400 před n. l.

Ojedinelé nálezy halštatské keramiky (starší doba železná) pocházejí ze sběrů v trati Hýblův kříž, kde je nasbíral učitel Josef Kukulka. Další kolekci halštatské keramiky zdobené typickou oběžnou plastickou lištou s otisky prstů nasbíral v trati Pod Hájkem.

400–0 před n. l.

Doba laténská (mladší doba železná). Z katastru Vlčnova je známo pouze deset kusů typické černé tuhové keltské keramiky z trati zvané U Rybníčka. Tyto nepočetné nálezy nám neříkají nic jiného než to, že Keltové se zde objevili pouze okrajově a jejich přítomnost můžeme považovat spíše za jakousi epizodu v historickém osídlení obce.

0–500 n. l.

Doba římská. Na území dnešního Vlčnova a v jeho těsné blízkosti se nacházela nejméně tři velká germánská sídliště, která měla dle objevených nálezů cíle kontakty s římským provinciálním světem. Pokud je seřadíme podle velikosti a četnosti nálezů, jedná se o lokality Dřínky, Hýblův kříž a Vlčnovský háj. V lokalitě Dřínky se nacházelo rozsáhlé germánské sídliště i s pohřebištěm. Na základě archeologického výzkumu víme, že sídliště vzniklo koncem 2. století a jeho hlavní rozmach můžeme datovat do první poloviny 3. století. Neméně početné nálezy známe z dalšího germánského sídliště, z lokality Hýblův kříž. Díky nálezům pomocí detektoru z posledních let víme, že co do bohatosti si lokalita v ničem nezádá se sídlištěm v Dřínkách. Poslední z nově objevených germánských sídlišť se nacházelo v nedaleké lokalitě Vlčnovský háj. Germánským osídlením někdy kolem poloviny 4. století po Kristu se uzavírá etapa pravěkých dějin katastru Vlčnova.

500–1000 n. l.

Na samotném katastru Vlčnova se nálezy z časně slovanského, ani z následujícího období (polovina 7. až konec 8. století) dosud neobjevily. Do značné míry je to logické. Slované 6. až 8. století totiž trvale osidlovali téměř výhradně jen nížinné polohy podél větších i menších vodních toků, s dobrou bonitou půdy a dostatkem vody, pouze zcela výjimečně překračující výšku 200 metrů nad mořem.

1000–1250

Až do první poloviny 13. století leží toto území v pohraničním území nikoho, tzv. confiniu čili Lucku. Bylo zde bylo jakési nárazníkové území mezi českým Přemyslovským státem a vznikajícím uherským. Neexistuje žádný písemný ani hmotný důkaz o existenci vsi na území Vlčnova.

1250–1300

1261 – nedaleko Vlčnova založen cisterciácký klášter Smilheim

1264 (3. března) – první písemná zmínka o existenci středověké vsi Vlčnov v držení velmože Borše z Rýzmburka, existence sídelní tvrze

před 1272 – právní konstituce královského města Uherský Brod

1276 – uvěznění a smrt Borše z Rýzmburka

1278 – Vlčnov se dostává do majetku města Uherský Brod

1300–1400

1315 – vpád Matúše Čáka Trenčianského na Uherskohradištsko, pravděpodobně zničena tvrz na Valách

1373 – první zmínka o vlčnovském kostele a jeho správci plebánů Petru, děkanu luckému

1400–1500

před 1408 – 1417 Vlčnov krátce v zástavním držení pánů z Kunštátu a v majetku pánů z Kravař

1417 – příchod nových majitelů – vladyků z Vlčnova

1417–1437 – vlčnovský pán Arkleb z Vlčnova buduje zázemí na východní Moravě, ve Vlčnově staví opevněné sídlo na Hradištku

1449 – Burian z Vlčnova zakupuje světlovské panství, krátce poté umírá a započiná hospodářský úpadek rodu

1468/1469 – v rámci tažení uherského krále Matyáše Korvína na Moravu je dobytá vlčnovská tvrz na Hradištku

1466–1492 ve Vlčnově vládne Jindřich Bařický z Morkovic, držení Polomců z Polomi, časté spory s Veletinami o hranice katastrů

1500–1600

1492–1503 – v držení vsi se střídají rody Bařických z Morkovic, ze Zahradky a Hřivínů z Újezda

1503 – Vlčnov se vrací krátce do majetku potomka dřívějších pánů vsi – Buriana z Vlčnova

1518 – Vlčnov součástí uherskobrodského panství Kunoviců

1548–1550 příslušníci Jednoty bratrské si v Brodě stavějí sbor a modlitebnu, jsou i ve Vlčnově, ústup katolictví na celém panství

1592 – narodil se Jan Amos Komenský

1600–1700

1605 – pustošení Brodska povstalci Štěpána Bočkaje

1611 – držitelem uherskobrodského panství včetně Vlčnova Oldřich z Kounic (zemřel 1617), člen Jednoty bratrské

1623 – Bukvojovi vojáci a mor 1630 – návrat dominikánů do Uherského Brodu, starají se o farnosti na Uherskobrodsku

1633–1655 – Lev Vilém z Kounic, pánem Uherskobrodsku. Prosazoval katolictví.

1652 – na neobsazenou faru do Vlčnova investován nový katolický kněz Václava Gabriel Medek

1663 – vpády turkotatarských nájezdníků, pustošení kraje

1700–1750

1704–1708 vpády kuruců Františka II. Rákócziho, Vlčnov několikrát vypleněn

1715 – mor ve Vlčnově zabíjí čtyřicet pět obyvatel

1741 – vtrhlo na uherskobrodské panství vojsko pruského krále a způsobilo zde značné škody, postižen i Vlčnov

1750–1800

1790–1834 – tzv. domkářská kolonizace, počet domů ve Vlčnově se zvýšil o 62; v roce 1834 měl Vlčnov 245 domů

1771 - na Vale zřízena v domě č. p. 184 obecní škola

1794 – povodeň na Dolním konci postihuje na dvě desítky statků

1798 – obec postihuje povodeň a krupobití

1799 – požár v obci ničí na dvaadvacet chalup

1800–1850

1806 – požár ničí šedesát osm chalup

1811 – výrazný spor vlčnovských sedláků s uherskobrodským vrchním úředníkem Antonínem Bunzmannem stran zahrnutí panských ovcí; řešil je až apelační soud v Brně

1831–1832 – obec zasáhla cholera, 115 mrtvých

1849 – zřízena samospráva obce

1850–1900

1850–1960 Vlčnov příslušný pod okresní úřady v Uherském Brodě

1861 – na místě nevyhovující doškové chalupy postavena nová obecní škola

1861 – Vlčnov postihuje nejhorší požár v jeho historii, strávil domy sedmdesáti tři čtvrtníků a dvou domkářů

1866 – epidemie cholery, ve Vlčnově umírá 95 osob

1868 – padají zákonná omezení týkající se nedělitelnosti gruntů – hospodářství již nedědil prvorozený potomek, ale nárok měli všichni; hospodářství se tříštila

1874 – ve Vlčnově vzniká první dechová hudba Antonína Vozára (č. p. 112)

1880 – ve Vlčnově vznikají první spolky (potravní spolek Rolník, Veteránský spolek) a započíná rozvoj spolkového života

1897 – Joža Uprka kreslí slavný obraz Jízda králů ve Vlčnově

1897–1913 – JUDr. Václav z Kounic, významný politik a donátor. V roce 1903 - 1905 staví letní zámeček Obora – Pepčín

1900–1918

1909–1910 – v trati Záhumní při cestě do Hluku postavena nová obecní škola

1902–1942 – v obci působí prosperující družstevní mlékárna

1911 – povodeň postihuje Vlčnov, ničí jez a na sedm let připravuje obec o mlýn

1913 – vzniká samostatná jednota Sokola ve Vlčnově, předtím od roku 1909 zde působila pobočka uherskobrodské jednoty, v jejímž čele stál poštmistr Josef Zemek (č. p. 109), posléze starosta vlčnovských Sokolů

1914–1918 – na fronty Velké války rukuje 438 mužů ve věku 17 až 45 let; 58 z nich se domů nevrátilo

1918–1938

1922 – pozemková reforma (1919–1935) započíná i ve Vlčnově

1919–1945 – panský velkostatek ve Vlčnově v majetku hraběte Josefa Pálffyho ml.

1920 – vysvěceny nové zvony v kostele sv. Jakuba Staršího; předchozí zvony rekvírovány za války
1920 – zapsána Jednota československého Orla pro Vlčnov, předtím existovala krátce a zanikla za první světové války

1921 – rekviziční nepokoje ve Vlčnově

1921–1923 – intenzivní stavební činnost v tratích Bočky a Staré Hory, vznikly asi tři desítky nových rodinných domků

1922 – ve Vlčnově otevřena smíšená měšťanská škola a pokračovací škola živnostenská

1926 – do obce začíná pravidelně dojíždět obvodní lékař

1928–1929 – rozsáhlá přestavba kostela sv. Jakuba Staršího

1929 – v obci řádila epidemie spály, záškrtu a tyfu

1928 – František Zemek z č. p. 486 začíná ve Vlčnově provozovat autobusovou dopravu; obec získává také telefonní spojení

1930 – sčítání obyvatelstva zaznamenává ve Vlčnově 696 domů a 2 789 obyvatel

1931 – částečná elektrifikace obce

1935 – ve Vlčnově se natáčí film Maryša

1938–1948

15. března 1939 – do Vlčnova přijíždění německé jednotky

1941 – vzniká partyzánská skupina „Jan Žižka – Kuriněnko“, která působí i v okolí Vlčnova

9. dubna 1945 – výbuch granátu ve vinné boudě Vincence Kužely, zabit velitel partyzánské skupiny Dmitrij Lavrentěvič Kuriněnko

1943–1945 – totálně nasazeno na práci v Německu 130 mladých lidí z Vlčnova

27. dubna 1945 – Vlčnov osvobozen 9. pěší divizí 4. rumunské armády 1945

– zřízena mateřská škola

1947 – do činnosti uveden místní rozhlas

1948–1989

- 6. ledna 1949 – zatčen komunistickou Státní bezpečností dřívější vlčnovský starosta a lidovecký poslanec Národního shromáždění Jan Plesl a 2. listopadu je odsouzen na doživotí; v obávané věznici na Mírově na následky krutého zacházení umírá 21. srpna 1953
- 1950 – ve Vlčnově se natáčí film Slepice a kostelník s Vlastou Burianem
- 1951 – začátek združstevňování ve Vlčnově
- 1953 – konec provozu vlčnovského mlýna (zbourán 1972)
- 1954 – požár poškodil objekt původního Lidového domu spojeného s orlovnou; po adaptaci se sem přestěhoval Místní národní výbor (dosud zde sídlí Obecní úřad).
- 1956 – zbořena poslední obytná doškovice, otevřeno zdravotní středisko s působností pro Vlčnov, Veletiny, Hradčovice, Drslavice a Lhotku
- 1957 – v obci dokončeno vykostkování silnic
- 1958 – vybudováno koupaliště na Žlebě
- 1959 – Vlčnov poslední vesnicí na okrese, ve které z pohledu komunistického aparátu nebyla kolektivizace završena v podobě většinového družstva
- 1959 – ve Vlčnově se objevuje první samoobsluha
- 1960 – v rámci územně-administrativní reorganizace státu zrušen okres Uherský Brod a Vlčnov se stává součástí okresu Uherské Hradiště
- 1960 – nové hřiště u silnice na Hluk naproti hřbitovu nahrazuje staré hřiště Pod Bočky
- 1968 – ve Vlčnově se natáčí film Žert podle románu Milana Kundery
- 1977 – otevření Klubu sportu a kultury s restaurací „U Krála“
- 1980–1990 – pod vlčnovský národní výbor připojeny sousední Veletiny
- 1980–1981 – stavba smuteční obřadní síně na hřbitově
- 1981 – definitivně zdemolován chátrající objekt zámečku Pepčín
- 1988 – otevření současné školy a vedle stojící mateřské školky

1989–2014

- 1994 – dokončena plynofikace obce
- 2011 – vlčnovská jízda králů zapsána na seznam Mistrovských děl ústního a nehmotného dědictví lidstva organizace UNESCO
- 2011 – Vlčnov má 1 182 domů a 2 916 obyvatel

Vlčnovjané v historii

PhDr. Josef Beneš, CSc.

Učitel, etnolog, muzeolog. Narodil se 1. března 1917 ve Vlčnově. První ředitel Muzea Jana Amose Komenského v Uherském Brodě (1955). Zakládal národopisné soubory a navrhoval taneční kroje. Od roku 1956 na ministerstvu kultury. Přednášel etnografii a obecnou muzeologii na několika vysokých školách. Čestný občan Uherského Brodu a Vlčnova. Čestný člen Společnosti Jízdy králů. Publikoval a přednášel například v Maďarsku, Bulharsku, v bývalé NDR a Jugoslávii, v Německu, Švédsku. Výsledkem jeho práce je více než sedm set muzeologických a dvě stě národopisných studií. Zemřel 2. října 2005 v Praze.

Jan Janča

Novinář a spisovatel. Narodil se 3. září 1866 ve Vlčnově. V Olomouci v roce 1888 začal studovat práva, která nedokončil a od roku 1890 až do konce života se věnoval novinářství (Slovácké noviny, Selské listy, Svoboda, Ruch), zakládá i několik vlastních periodik (Našinec, Slovač, Slovan), kde prosazuje svoje politické názory. Časopisecky publikovanými povídkami čerpajícími z dětství prožitého ve Vlčnově, přispěl do mozaiky literárních děl, která realisticky zachycují slovácký svět přelomu 19. a 20. století. Knižně byly vydány Jančovy soubory povídek Paprsky a stíny, U nás pod Karpaty, Z města a venkova, Dívčí půček, napsal i několik románů, novel a dramát. Zemřel 27. ledna 1928 v Brně.

Jan Křapa

Rozhlasový režisér a redaktor. Narodil se 23. června 1899 ve Vlčnově. Byl členem a inspicentem v Akademické scéně, vystupoval v tehdejší brněnském Radiojournalu (rozhlase), hostoval v brněnském Národním divadle, stal se externím rozhlasovým inspicentem pro německé vysílání. Angažoval se také ve folkloristických pořadech, hlavně ze Slovácka. Stal se představitelem lidového vypravěče „ujce Vraňáčka“. V roce 1937 byl angažován do činoherního oddělení jako druhý inspicient a výpomocný režisér. V roce 1952 se stal kmenovým režisérem Československého rozhlasu v Brně a v této funkci působil až do své smrti. Zemřel 22. října 1956.

Josef Kukulka

Učitel, kronikář, vlastivědný badatel. Narodil se 28. února 1913 ve Vlčnově. Vyučoval češtinu, dějepis a zeměpis. Navštěvoval pamětníky a jejich vzpomínky zapisoval a čas od času publikoval. Vlčnovský obecní úřad mu vydal publikaci Pod doškovými střechami (1992, 2018 Klub sportu a kultury). Spolupracoval s Dr. Metodějem Zemkem na monografiích o Uherském Hradišti, Uherském Brodě, Šumicích, Březové, Nivnici a Vlčnově. V letech 1958 až 1974 byl kronikářem Místního národního výboru. Byl dlouholetým předsedou Zahradkářského spolku, členem Osvětové besedy, organizoval jízdu králů. Zemřel 26. prosince 1998.

Patrik František Kužela

Mnich, básník, odbojář. Narodil se 16. listopadu 1915 ve Vlčnově. Vystudoval filosofii a teologii. Díky nadání pro jazyky (řečtina, latina, angličtina, němčina, francouzština), byl poslán na studia do zahraničí (Belgie, Francie). Pro protiněmeckou činnost ve Francii byl zatčen gestapem a poslán do Osvětími. Telegram o jeho smrti přišel rodičům 17. února 1942. V lemech jeho civilních šatů byly nalezeny básně, které vyšly ve výběrech: To není sen (1999), Bez hraček (2000) a Královská jízda (2011). Dne 30. července 1947 byl Patriku Kuželovi jako účastníku národního odboje za osvobození udělen prezidentem republiky Československý válečný kříž 1939 in memoriam.

Jaroslav Moštěk

Amatérský herec, režisér, kulturní a sportovní činovník. Narodil se 24. ledna 1918. Od roku 1947 režíroval postupně pod různými spolky amatérská divadelní představení: Quo vadis. Zlý jelen, Sluha dvou pánů, Na tý louce zelený, Muziky, muziky, Madlenka z kovárny, Jaro v podzámčí (1957), Divotvorný klobouk (1953), drama Pavla Pavlíka Nikdy (1963), operetu Muzikantská Liduška (1964) k 700. výročí Vlčnova. Pro film podle knihy Milana Kundery Žert nacvičil vlčnovskou svatbu. Režíroval též estrády a Silvestry, organizoval jízdu králů, založil cyklistický oddíl a organizoval závod „Slovácký okruh“ přes Bílé Karpaty, který se jezdí dodnes. Zemřel 23. dubna 1999.

Msgre. ThDr. Josef Moštěk

Kněz, politický vězeň. Narodil se 28. února 1913 ve Vlčnově. Studoval Teologickou fakultu v Olomouci. Působil v Budišově nad Budišovkou a v Olomouci. Byl arcibiskupským ceremoniářem a sekretářem. Roku 1949 zatčen a v roce 1950 odsouzen na deset let za pokus o rozvracení republiky.

Vězněn byl na Pankráci, v Plzni, na Mírově, v Mladé Boleslavi, ve Valdicích a Leopoldově. V roce 1959 byl propuštěn se zákazem vykonávat duchovní službu. Pracoval v občanských zaměstnáních, ale tajně sloužil mše a navštěvoval nemocné. Posléze byl administrátorem ve Starém Hrozenkově, v Kyjově a v Chlebovicích. Zemřel 14. ledna 1986 po vážné autonehodě. V roce 2001 mu farníci odhalili pamětní desku v chlebovicím kostele.

RNDr. Jan Pavelčík, CSc.

Archeolog, antropolog, folklorista, komeniolog. Narodil se 1. října 1906 v Rjece v Chorvatsku. Vystudoval Přírodovědeckou fakultu Masarykovy univerzity. Působil jako středoškolský profesor. V roce 1956 se stal ředitelem Muzea Jana Amose Komenského. Zpracoval antropologii okresu Uherský Brod. Za studii o Nivnici získal doktorát přírodních věd. Vedl archeologický výzkum na hradě v Bánově, v Drslavicích, Bojkovicích, ve Veletínách, Vlachovicích a jinde. Jako komeniolog zřídil v uherskobrodském muzeu Dokumentační středisko Jana Amose Komenského. Byl členem vědeckých společností v oboru antropologie, nositelem Řádu Karla IV. a Řádu práce Nizozemského království (za zásluhy o poznávání významu osobnosti J. A. Komenského). Zemřel 18. června 1990.

Jan Plesl

Starosta obce, poslanec, politický vězeň. Narodil se 21. prosince 1898 ve Vlčnově. Vystudoval gymnázium v Uherském Hradišti. Úřad starosty zastával od roku 1931 do roku 1938. Politicky se hlásil k agrární straně. Byl členem Sokola. Po válce jako člen Československé strany lidové byl zvolen poslancem Ústavodárného národního shromáždění. Poslancem zůstal ještě i po volbách 1948. Vedl početnou delegaci rodáků na pohřeb prezidenta Dr. Edvarda Beneše do Prahy. Dne 6. ledna 1949 byl i přes poslaneckou imunitu zatčen a obviněn z velezrady a špionáže, byl odsouzen na doživotí a veškeré jeho pozemky byly znárodněny. Byl vězněn na Borech, v Leopoldově a na Mírově. Zemřel 21. srpna 1953. Na domě č. p. 146 byla 28. října 1990 odhalena pamětní deska.

ThDr. František Příkryl

Kněz, cyrilometodějský badatel, zakladatel tzv. velehradské archeologie. Narodil se ve Vlčnově 6. září 1857. V roce 1881 vstoupil do kněžského semináře v Olomouci a po vysvěcení působil na několika farách. Byl zaníceným propagátorem cyrilometodějské ideje a celý svůj život věnoval vyhledávání a dokumentaci památek působení věrozvěstů na Moravě. Objevil a dokumentoval četné archeologické lokality i příběhy z lidového podání. Výsledky svých bádání publikoval v tisku (Časopis vlasteneckého muzea v Olomouci, Velehradský sborník) a knižně: Sv. Kliment u Osvětiman (1890), SS. Cyril a Method v památkách starožitných na Moravě a ve Slezsku (1907), Velehradsko v pra a předvěku (1928), Památky sv. Cyrila a Metoda (1933) aj. Zemřel 4. prosince 1939.

Antoš Vozár

Hudebník, kapelník. Narodil se 13. června 1844. Antonín Prošel školou vojenských hudeb ve Vídni a v Pešti, do Vlčnova se vrátil v roce 1874. Založil vlčnovskou dechovou hudbu, když ihned po návratu z vojny získal pro muziku bratry Jana a Jiřího, jejich syny a další chlapce z rodiny Křapů a Pavelků a začal je postupně učit. Kapela Antoše Vozára si získala v krátké době velmi dobrou pověst doma i v dalekém okolí. Hráli především Kmochovy skladby, které kapelník znal z vojny. Vystupovali při všech oslavách. Slavnostní koncert při příležitosti otevření Kounicova zámečku v Oboře roku 1905 se kapele stal osudným. Při vystoupení došlo k hádce, ta se vystupňovala ve rvačku, při níž byly zničeny nástroje. Touto pohromou kapela nepřežila. Zemřel 18. září 1907.

František Vozár

„Vlčnovský Kmocho“, varhaník. Narodil se 24. července 1858 jako syn Antoše Vozára. Dechovou hudbu založil v roce 1904 a vedl ji až do roku 1933, kdy vážně onemocněl. Vlčnovská kapela byla všude zvána a žáci vzpomínají s úctou na svého učitele, poněvadž s ním poznali kus světa (kongres ve Vídni 1912, několik vystoupení v Praze, účast při natáčení filmu Maryša). A když kapelník složil

známou skladbu Chlapci Vlčnovjané, její popularita ještě zesílila. Kromě toho byl varhaníkem a vyučil i kapely v Podolí a v Popovicích. Zemřel 9. prosince 1936 ve Vlčnově.

Vincenc Vozár

Učitel a vlastivědný badatel. Narodil se 6. června 1882, syn kapelníka Františka Vozára. Po skončení střední školy absolvoval učitelský kurs. Učil na kopaničářských Vápenicích, poté v rodné obci, kterou jako oběť náboženské nesnášenlivosti opustil v roce 1925. Po vystřídání několika působišť se roku 1933 usadil v Sobůlkách na Kyjovsku jako správce místní školy. Zabýval se prehistorií, historií, dialektologií i etnologií a výsledky svého studia zúročil v příspěvcích publikovaných v roce 1939 ve Vlastivědném sborníku Kyjovska-Ždánka. Odborně i literárně je ceněna především jeho obsáhlá monografie Sobůlky, vlastivědná a národopisná studie slovácké dědiny na Kyjovsku, (1949, 1998). Národopisná monografie o Vlčnově zůstává nevydána v rukopise v rodinné pozůstalosti, úryvky z ní byly publikovány v Malovaném kraji. Zemřel 25. listopadu 1958.

P. Jakub Antonín Zemek

Kněz, politický vězeň. Narodil se 15. června 1914 ve Vlčnově. Působil jako kaplan v Plzni, kazatel a lidový misionář v Praze a Uherském Brodě. V roce 1946 byl zvolen převorem ve Znojmě. V červnu 1948 byl zatčen a odsouzen k osmnácti letům vězení za převádění uprchlíků do Rakouska. P. Antonín Jakub Zemek byl propuštěn na amnestii v květnu 1960 po cestě těmi nejtěžšími československými žaláři (Plzeň-Bory, Mírov, Pankrác, Ilava, Leopoldov, Valdice). Poté žil pod pečlivým dohledem Státní bezpečnosti. Pracoval v civilním zaměstnání v Brně. V roce 1968 se aktivně zapojil do činnosti organizace politických vězňů a do obnovy dominikánského řádu. Bylo mu dovoleno vypomáhat v brněnských kostelích. Zemřel 26. června 1989, pohřben je ve Vlčnově.

Jan Zemek

Voják, odbojář, politický vězeň. Narodil se 3. května 1915 ve Vlčnově. Vystudoval poddůstojnickou školu. V roce 1939 odešel k československé zahraniční armádě. Po pádu Francie v Anglii prodělal speciální výcvik a kurz parašutisty, po němž byl zařazen do paraskupiny SILVER B, která byla vysazena v prosince 1941 v katastru obce Kasaličky u Přelouče. Operace se nezdařila a Jan Zemek se do konce války se ukryval. Po válce zůstal v armádě. V roce 1950 byl z armády propuštěn a na dva roky uvězněn na Mírově. V roce 1990 byl rehabilitován. Získal řadu vyznamenání: Pamětní medaili československé armády v zahraničí se štítky Francie a Velké Británie (1944), Československý válečný kříž (1939), Československou medaili za zásluhy I. stupně a medaili Za chrabrost před nepřitelem. Čestný občan Vlčnova. Zemřel 6. července 1994 v Brně.

Josef Zemek

Sběratel a zakladatel muzea lidového umění. Narodil se 1. srpna 1868. Studoval klasické gymnázium v Přerově, do Vlčnova, aby převzal hospodářství. Od roku 1904 zastával funkci poštmistra, stál při zrodu místní záložny a mlékárny, byl náčelníkem hasičského sboru a Sokola, starostou obce a v roce 1911 kandidoval na poslance do Říšského sněmu. Hostil malíře Jožu Uprku při práci na obraze vlčnovské jízdy králů. Pod jeho vlivem založil Zemek koncem 19. století muzeum lidového umění. V jeho pozůstalosti se nacházely dopisy od Jaroslava Vrchlického, Adolfa Hejduka, Stanislava Lolka, Antoše Frolky, Josefa Klvaně či Františka Kretze a stovka dopisů od Joži Uprky. Zemřel 9. srpna 1942.

PhDr. ThDr. Metoděj Zemek, CSc.

Archivář, historik. Narodil se 15. ledna 1915 ve Vlčnově. Po teologických studiích studoval ještě na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity, získal doktorát teologie a filozofie. Působil v několika zemědělsko-lesnických archivech, po sloučení se stal pracovníkem Státního archivu v Brně, okresním archivářem v Mikulově, jako ředitel do roku 1980. Pořádal a inventarizoval archivní fondy, organizoval sympozia v Mikulově, byl zakladatelem a vedoucím redaktorem sborníku Jižní Morava, publikoval díla archivní a historická, zaměřená na dějiny jižní Moravy, jejích měst, dějiny olomoucké a mikulovské kapituly, církevních řádů (piaristé, augustiniáni) a zkoumal prameny v zahraničních archivech (Vaduz, Řím, Klosterneuburg). Rozsahem i významem svého díla se zařadil mezi největší vlastivědné a církevní moravské historiky 20. století. Zemřel 18. října 1996 v Brně.

Podle: Jiří Mitáček a kol.: Vlčnov, dějiny slovácké obce, Obec Vlčnov 2013